

S'ha mort l'Antonyita

Dll, 18/05/2020 per Josep Lligadas

[Una font que raja sempre](#)

Ella deia que no es pensava morir fins que no veiés l'ordenació de dones com a capellans, però no ha pogut ser. S'ha mort aquest dijous, als 93 anys, a casa, d'una pneumònia. En fa gairebé cinc que un ictus la va deixar en cadira de rodes, però fins llavors havia estat una dona imparabile, que serà recordada, simultàniament, com a puntal fidelíssim de la vida parroquial a la seva parròquia de Sant Joan, i com a puntal també fidelíssim en els anys de la lluita antifranquista a la comarca. I tot, amb una vitalitat encomanadissa i a prova de bomba.

L'Antònia Doñate Royo, l'Antonyita, filla de pares aragonesos, va néixer l'any 1926 al barri del Clot, a Barcelona, però quan tenia tres anys la seva família va venir a viure a Viladecans, perquè el pare era pouataire i en aquells anys hi havia molta demanda de pous a les terres del Delta del Llobregat. Van instal·lar-se al carrer de casa, i per això des de petites van ser molt amigues amb la meva mare. Quan tenia sis anys, però, el pare es va morir d'un atac d'apendicitis. I, quan en tenia catorze i mig, el 1940, la mare es va morir de càncer. Sort, explicava ella, del bon grup d'amics forjat ja abans de la guerra entorn de la parròquia, i sort, explicava també, de la meva àvia, que va vetllar per ella i pel seu germà.

L'Antonyita, quan va fer 16 anys, va entrar a treballar en una fàbrica i després, quan el seu germà se'n va haver d'anar a la mili, va anar a viure a la Torre Roja com a minyona, amb una família benestant molt catòlica, cosa que la va integrar encara més en la vida cristiana i parroquial. Allà se li va declarar el que seria el seu marit, el Joan Comellas, de família pagesa ben situada, i amb ell es va casar.

El Joan era un home íntegre, convençut del que feia, molt cristià, molt atent a tot el que passava... Van tenir vuit fills, com corresponia a una bona família catòlica. I després va venir el Concili Vaticà II, que els va entusiasmar i els va canviar les perspectives. El Joan va quedar impactat per la *Pacem in terris* de Joan XXIII i la *Populorum progressio* de Pau VI. I després, els fills, a mesura que s'anaven fent grans, s'anaven integrant en la lluita antifranquista. I els pares, que ja hi tenien l'esperit disposat, van veure que el que corresponia en aquells moments era fer que casa seva -una casa pagesa gran, i que donava a dos carrers- pogués esdevenir una mena de central comarcal del PSUC, amb reunions de totes menes, acolliment de fugitius i lloc de confecció i distribució de propaganda. A les primeres eleccions municipals l'Antonyita va anar a les llistes del PSUC, en posició de suport, i va estar aquella primera legislatura, en què el PSUC va tenir l'alcaldia, en situació d'atenta vigilància del que anava passant.

Quan aquesta etapa es va acabar, l'Antonyita es va tornar a centrar en la parròquia. Feia de monitora i directora de cants a missa, feia de catequista, promovia les anades a Lourdes amb malalts. Això darrer, fins que l'edat la va obligar a canviar d'estatus: de promotora i organitzadora, va passar, diríem, a la condició de promoguda i organitzada. Però això sí: sempre amb vitalitat, entusiasme, i ganes de saber-ho tot.

Fa onze anys, vaig tenir la sort de poder fer-li un llibre-entrevista amb els seus records, que es va titular *Viladecans 1930-1980. La mirada d'Antònia Doñate*, publicat pel Grup Tres Torres. Ara, en homenatge, hem penjat el llibre a internet.

Si cliqueu [aquí](#), podreu llegir-lo.

Acabo. L'any 2015, el dia de la Mercè, quan tenia el telèfon a la mà per felicitar la meva dona, va patir, com ja he dit, un ictus que la va deixar en cadira de rodes. I quan va tornar a estar en condicions de sortir, cada diumenge venia a missa, amb la cadira de rodes, portada alternativament per un dels vuit fills. Poques setmanes abans del confinament m'explicava que cada vespre, abans d'anar a dormir, cantava l'Ave de Lourdes i el Virolai. Ara se li ha realitzat allò que cantava: "Rosa d'abril... guieu-nos cap al cel!".